

tænke os en Lovgivning, der indførte Mortification, da vilde vi vistnok her som andre Steder i Loven udtale, at den, der ønskede en saadan Bevilling, maatte vel ikke føre Bæviis for, at Obligationen enten var tilintetgjort, eller at den paa anden ulovlig Viis var ham berøvet, men idetmindste bringe dette til Sandsynlighed, maatte angive de Omstændigheder, under hvilke han vilde have mistet sin Obligation; det er idetmindste et Krav, der i fremmede Lovgivninger altid stilles, førend der kan være Spørgsmaal om at meddele Mortification. Det er da altsaa ikke i den Retning, at Mortificationsystemet vilde indeholde et Fortrin, men dets Fortrin ligger dert, at naar der er tilveiebragt Sandsynlighed for, at Ejerne have mistet deres Obligationer ved Uheld, disse da ikke skulle vente i 20 Aar, men at det da kan overlades til Ministeriet efter et Ekson over Omstændighederne at tillade en Mortification, der indtræder med meget kortere Frist, — jeg vil antage 5 Aar, — og som vel at mærke kun skeer efter mangfoldige Besjendtgjørelser; thi det er ikke nok, naar der er Spørgsmaal om Obligationer lydende paa Shændehaver, at en Besjendtgjørelse skeer tre Gange i en offentlig Tidende Slag i Slag, men den skal gjentages og gjentages aareviis. Jeg troer ikke, at den høitærede Finantsminister har Ret, naar han mener, at Mortificationsystemet skulde udsætte Obligationshavere for større Fare end Præscriptionsystemet. Det vilde ganske vist være sandt, dersom dette Lovforslag, eller en fremtidig dansk Lovgivning, kun kjendte Forældelse af Obligationer, der ere ledsagede af Renteanviisninger, thi ved disse staaer det jo vistnok i Enhvers Magt, naar han kjøber en Obligation, at forvise sig om, at den ikke er præscriberet; men da Lovforslaget ogsaa hjemler Præscription af Statsforftrivninger, der ikke ere ledsagede af saadanne Renteanviisninger, saa kan det, hvis jeg ikke tager feil, ligesaafuldt ved Forældelsesystemet som ved Mortificationsystemet tænkes — og det er den Fare, som man her i dette Lovforslag sætter sig ud over — at en foreldet eller mortificeret, med eet Ord en ikke længer gjældende Obligation vandrer paa Markedet. Forsaavidt den høit-

ærede Finantsminister fremhævede, at enhver Obligationshaver eller Eier af en Obligation, maaske vilde være nødsaget til at anstille Undersøgelse, hver Gang han i de offentlige Tidender saa en eller anden Obligation indfaldt ved en Mortificationsstævning, da forholder dette sig næppe rigtig; thi han vil altid være sikker derved, at Mortification ikke kan indtræde, naar i den Tid Mortificationsstævningen løber, inden Sagen falder i Rette, endogsaa blot en eneste Rentehævning har fundet Sted; det er nemlig saaledes, som min ærede Collega her ved Siden af (Madvig) har gjort opmærksom paa, i sin Tid foreslaet af det danske Cancelli, ligesom det er en almindelig Lovbestemmelse i fremmede Lande, at, naar Mortificationsfristen endelig er udløben, maa den Paagjældende ved Attest fra Statsgjældsdirectionen eller Finantsministeriet godtgjøre, at der ikke er hævet Renter af en saadan Obligation. Eieren kan saaledes sidde ganske rolig; han har blot ikke at forsømme i en lang Aarække, 5 Aar eller saa, at hæve sine Renter.

Finantsministeren: Den ærede 1ste Landsbhingsmand for 1ste Kred (Madvig) søgte at svække Betydningen af det, jeg havde anført med Hensyn til vor Lovgivning, ved den Bemærkning, at en enkelt Anordning synes ikke at kunne have tilstrækkelig Betydning i saa Henseende; men jeg veed dog ikke, om det ærede Medlem dog maaskee skulde ville tage noget i Betragtning, at vore Love og Anordninger om Præscriptionsforholdet i det Hele taget neppe ere saa overmaade talrige; og naar vi nu maae antage, saaledes som et andet æret Medlem fra samme Kred (Brock) gjorde opmærksom paa, at Bestemmelsen i danske Lov ikke har givet nogen saadan Frist, og vi saa dertil føte den Lov, jeg har tilladt mig at nævne, troer jeg ikke, at de øvrige Love, som ere givne om Præscription, i det Hele taget ere saa talrige, at man af dem vilde kunne udlede noget Bestemt i den Henseende. Naar det ærede Medlem iøvrigt atter har henledet Tanken paa Mortification, da maa jeg være fuldkommen enig med den ærede sidste Taler i, at een Betænkelse vil